

Examenreglement cursusjaar 2011-2012

Voorwoord

Het examen van het VMBO bestaat uit een Schoolexamen (SE) en een Centraal Examen (CE). De planning en de inhoud van de schoolexamens en de regels daaromheen worden vastgelegd door de examencommissie van het Hoofdvaart College. Voor het Centraal Examen heeft de overheid dit vastgelegd.

In dit examenreglement is alles te lezen over de gang van zaken rondom SE en CE: wat moet, wat mag, wat mag niet, wanneer ben je geslaagd, wanneer kun je herexamen doen, etc.

In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) is gedetailleerde informatie te vinden over de inhoud en de planning en de wegging van alle schoolexamentoetsen.

Wij vertrouwen erop dat dit reglement duidelijkheid geeft over alles wat met het examen te maken heeft.

Namens de examencommissie,

Mw. N. van Neerven, directeur

Mw. D. Wensink,
Dhr. J. Rijkenberg,
Dhr. G. van der Meulen,
teamleiders

EXAMENREGLEMENT SCHOOLEXAMEN (SE) EN CENTRAAL EXAMEN (CE).

Hieronder staan de regels die gelden bij het Schoolexamen en het Centraal Examen. Om de processen te bewaken, is er een examencommissie ingesteld, deze bestaat voor het schooljaar 2011 – 2012 uit de volgende leden:

Mevrouw N. van Neerven	voorzitter
De heer J. Kion	secretaris
Mevrouw D. Wensink	teamleider Handel & Verkoop, Zorg & Welzijn en Gemengde Leerweg
De heer J. Rijkenberg	teamleider Techniek en Leerjaar 1
De heer G. van der Meulen	teamleider Sport, Dienstverlening & Veiligheid

De examencommissie bewaakt de gang van zaken rondom het examen. De examencommissie kan worden geraadpleegd of ingeschakeld in geval van vragen of problemen met betrekking tot het examen. Een verzoek aan de examencommissie dient schriftelijk te worden gedaan door de ouders/verzorgers bij de secretaris van de examencommissie. Na indiening van een verzoek wordt door de school een ontvangstbevestiging verzonden. Na behandeling in de examencommissie wordt schriftelijk een reactie gegeven.

1 Inleiding

Het Schoolexamen begint al in leerjaar 3 en wordt definitief afgesloten in april van leerjaar 4. De meeste schoolexamentoetsen vinden echter in leerjaar 4 plaats. Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) geeft hierover duidelijkheid per vak / leerweg. De vakken Maatschappijleer 1, Cultureel Kunstzinnige Vorming (CKV) en Lichamelijke Opvoeding bestaan uitsluitend uit een schoolexamen. Maatschappijleer 1 en CKV worden aan het einde van leerjaar 3 definitief afgesloten. Voor de overige vakken geldt dat er een Schoolexamen én een Centraal Examen plaats vindt.

In welke leerweg definitief examen wordt gedaan, wordt zo lang mogelijk open gehouden door in leerjaar 3 te toetsen en beoordelen op 2 niveaus, tenzij dit programmatisch niet mogelijk is. Dit is ter beoordeling aan de examencommissie.

1A. In welke leerwegen kan op het Hoofdvaart College examen worden gedaan?

Het Hoofdvaart College biedt een volledig examenprogramma voor de basis- en kaderberoepsgerichte en gemengde leerweg.

1B. Kan een leerling tussentijds op- of afstromen naar een andere leerweg?

Dit is alleen mogelijk als de leerling alle schoolexamen onderdelen op het gewenste niveau heeft volbracht en/of bereid is hiervoor extra en eigen tijd te investeren. Aanvragen hiertoe dienen schriftelijk bij de examencommissie te worden ingediend. Omrekenen van cijfers wordt niet toegepast.

1C. Opstromen

Het Hoofdvaart College biedt aan leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg de mogelijkheid om voor één of meerdere vakken op een hoger niveau examen te doen dan de gedetermineerde leerweg. Hiervoor gelden aanvullende voorwaarden (zie punt 22).

De leerling ontvangt het diploma van de leerweg waarvoor alle schoolexamenonderdelen + Centraal Examen zijn afgerond. Op de cijferlijst staat het resultaat van het hogere niveau vermeld.

2 Wat is een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)?

In het Programma van Toetsing en Afsluiting staat voor elk vak waarin dat schooljaar schoolexamen gedaan wordt:

- wat geleerd moet worden
- wat beheerst moet worden
- hoe dit getoetst wordt
- hoe het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt
- wanneer een examenonderdeel moet zijn afgerond
- welke onderdelen van het schoolexamen herkansbaar zijn.

Er kunnen zich omstandigheden voordoen waardoor er van onderdelen uit het PTA zal worden afgeweken. In dat geval zal de examencommissie tijdig een brief of een bijgestelde versie van het PTA voor die periode verspreiden.

3 Waaruit bestaat het schoolexamen?

Het schoolexamen kan bijvoorbeeld bestaan uit schriftelijke en mondelinge toetsen, werkstukken, spreekbeurten, praktische opdrachten, handelingsdelen (zoals stage).

Binnen het Schoolexamen worden twee soorten cijfers gegeven, B- en C-cijfers.

B-cijfers

Voor proefwerken en opdrachten, die grotere delen van de leerstof omvatten worden B-cijfers gegeven. In het PTA staat bijvoorbeeld letter B1, B2, B3, enz. De B-cijfers tellen één keer mee.

C-cijfers

Voor grote toetsen, praktische opdrachten of tentamens die behoorlijk wat leerwerk vragen worden C-cijfers gegeven. De C-cijfers tellen twee keer mee.

B en C-toetsen staan uitvoerig in het PTA beschreven. Inhalen volgens examenreglement, zie punt 8

4 Wat zijn handelingsdelen?

Handelingsdelen worden in het PTA per vak aangegeven met de code HD. Dit zijn opdrachten die verplicht moeten worden uitgevoerd. In de meeste gevallen moet een verslag worden gemaakt over de ervaring met de opdracht. De docent beoordeelt deze opdracht met „voldaan” of „niet voldaan”. Vóór het centraal examen dienen alle handelingsdelen te zijn afgesloten met „voldaan”.

De stages (oriëntatie op leren en werken en/of buitenschools leren) in leerjaar 3 en 4 zijn verplichte handelingsdelen. Dat betekent dat een leerling alleen over kan naar leerjaar 4 als hij de stage voldaan heeft. Voor leerjaar 4 betekent dit dat een leerling geen diploma kan krijgen als hij de stage niet voldaan heeft. In geval van ziekte of afwezigheid tijdens de stageperiode dient de leerling de gemiste periode in eigen tijd in te halen.

5 Wanneer vinden schoolexamentoetsen (S.E.- toetsen) plaats?

In het PTA staat per vak / per periode aangegeven het aantal en het soort toetsen. De vakdocent geeft in de lessen de precieze data aan en deze worden tenminste één week van tevoren opgegeven. Leerlingen zijn verplicht om aan alle PTA-toetsen deel te nemen.

6 Hoe lang duren S.E. toetsen?

Meestal duren de toetsen niet langer dan één lesuur, met uitzondering van praktijktoetsen.

Tijdverlenging wegens bijzondere redenen, zoals dyslexie, kan alleen worden gegeven op grond van een verklaring van een bevoegde instantie. Tijdverlenging van een toets bij een schoolexamen omvat 25% van de gestelde tijd met een maximum van 30 minuten.

7 Wat te doen als niet aan een B- of C-toets kan worden deelgenomen?

Als dit zich voordoet is de verzuimregeling van toepassing:

Bij verzuim moet dit 's ochtends vóór 8.15 uur telefonisch door ouders/verzorgers doorgegeven worden aan school. Als de leerling weer op school komt neemt hij/zij een ingevulde en door ouders ondertekende groene absentiekaart mee en levert deze in bij de absentieadministratie. Bij afwezigheid van de absentieadministratie kan de kaart worden ingeleverd bij de teamleider of mentor. De absentiekaart wordt aan het begin van het schooljaar aan iedere leerling verstrekt. Bij inleveren van een ingevulde absentiekaart krijgt de leerling weer een nieuwe.

8 Mag een S.E.- toets worden ingehaald of herkanst?

Voor inhalen van B- en C-toetsen geldt de volgende regeling: Toetsen en opdrachten mogen worden ingehaald als aan het gestelde in punt 7 is voldaan. Na beoordeling door de teamleider of aan punt 7 is voldaan, bepaalt de vakdocent het tijdstip van inhalen. Bij afwezigheid heeft de leerling zelf de verantwoordelijkheid om te achterhalen of en welke afspraken er zijn gemaakt t.a.v. het inhalen van (schriftelijke of praktische) toetsen, inleveren van verslagen, werkstukken e.d.

Per periode kunnen maximaal 2 B- of C-toetsen worden herkanst. In het PTA staat per toets in een aparte kolom aangegeven of deze herkansbaar is of niet. Welke toetsen ter herkansing worden aangeboden en tijdstip van afname is ter beoordeling aan de teamleider na raadpleging van de docentenvergadering. Bij herkansingen telt het hoogst behaalde cijfer.

9 Wat gebeurt er als er iets mis gaat bij een S.E.?

- Bij een geldige reden kan besloten worden dat het SE op een later tijdstip mag worden ingehaald.
- Het niet tijdig inleveren van werkstukken, opdrachten of boekenlijsten, niet voldoen aan de stageopdrachten wordt op dezelfde wijze afgehandeld als „ongeoorloofd verzuim“ (zie punt 7).
- Als een leerling ongeldig afwezig is bij een SE, kan de teamleider besluiten tot een maatregel die kan variëren van het niet toekennen van een beoordeling, het inhalen van de toets, het toekennen van het cijfer 1 of het overdoen van de stage in eigen tijd.
- In het geval van fraude tijdens het SE, kan de examencommissie de volgende maatregelen nemen: het toekennen van het cijfer 1 voor de toets, het ongeldig verklaren van toets(en), het opleggen van een hernieuwd examen of het ontzeggen van (verdere) deelname aan het examen. De te volgen procedure is als volgt: de docent vermeldt de fraude op het procesverbaal, de leerling wordt gehoord, daarna besluit de examencommissie over de te nemen maatregel, tenslotte kun je in beroep gaan bij het bevoegd gezag (zie punt 40).

10 Wat zijn de consequenties als een leerling niet alle PTA-onderdelen heeft volbracht?

Om deel te mogen nemen aan het Centraal Examen moet een leerling alle PTA-onderdelen hebben volbracht. Heeft een leerling dat niet gedaan, dan kan hij/zij uitgesloten worden van het Centraal Examen. Dit ter beoordeling aan de examencommissie.

11 Wat gebeurt er als een werkstuk, verslag of opdracht dat meetelt in het S.E. later wordt ingeleverd dan de opgegeven datum?

Te laat inleveren van werkstukken of opdrachten kan leiden tot maximaal 2 punten aftrek daar waar het plannen als eindterm is opgenomen. Informatie hierover is per vak te vinden in het PTA. Daar waar plannen niet is opgenomen als eindterm wordt te laat inleveren beschouwd als ongeoorloofde afwezigheid bij een SE-toets. (zie punt 7). Werkstukken, opdrachten, verslagen moeten worden ingeleverd bij de vakdocent. Deze noteert dit op een procesverbaal.

12 Wat gebeurt er met toetsen, werkstukken, verslagen of opdrachten die in het kader van het schoolexamen zijn afgenomen en beoordeeld?

Leerlingen hebben er recht op dat een toets wordt nabesproken (zie ook het Leerlingenstatuut, artikel 5). Werk dat met een B- of C-cijfer is beoordeeld wordt door de school tot een half jaar na de diploma-uitreiking bewaard.

13 Hoe komt het gemiddelde cijfer per schoolexamenperiode tot stand?

Per periode wordt per vak een gemiddeld cijfer gegeven. Het cijfer over een periode wordt bepaald door het aantal in het PTA aangegeven B- en C-cijfers uit die periode. Dit cijfer wordt afgerond op één decimaal. Indien een gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is. Voorbeeld: 6,25 wordt 6,3 en 6,24 wordt 6,2. Het periodecijfer wordt bekend gemaakt nadat alle onderdelen, zoals genoemd in het PTA, naar het oordeel van de examencommissie afgesloten zijn. Het periodecijfer geeft een tussenstand aan over hoe ver een leerling op weg is naar het uiteindelijke schoolexamencijfer. S.E.-cijfers zijn pas definitief nadat een rapportvergadering heeft plaatsgevonden.

14 Hoe komt het definitieve schoolexamencijfer tot stand?

Het eindcijfer voor het schoolexamen wordt vastgesteld door de behaalde periodecijfers op te tellen en te delen door het aantal perioden. Dit getal wordt rekenkundig afgerond op een decimaal. (zie punt 13). Wanneer PTA-onderdelen niet zijn afgerond, wordt er geen eindcijfer voor het schoolexamen berekend. De consequentie daarvan is dat er niet kan worden deelgenomen aan het Centraal Examen.

15 Wat gebeurt er als er aan het einde van leerjaar 3 voor maatschappijleer een eindcijfer is behaald dat lager is dan een 6,5?

Maatschappijleer wordt aan het einde van leerjaar 3 afgesloten met een definitief eindcijfer. Dit eindcijfer telt in leerjaar 4 mee bij de slaag- en zakregeling. Wanneer het gemiddelde eindcijfer aan het einde van periode 4 in leerjaar 3 lager is dan een 6,5 dan heeft die leerling recht op herexamen. Dit herexamen wordt afgenomen in de laatste schoolweek van leerjaar 3. (Zie punt 17). De definitieve, afgeronde eindbeoordeling moet minimaal 6 zijn. Wanneer na het herexamen niet aan deze eis wordt voldaan, wordt de leerling niet toegelaten tot leerjaar 4.

16 Wat gebeurt er als er aan het einde van leerjaar 3 geen 'voldoende' of 'goed' staat voor het vak CKV?

CKV wordt aan het einde van leerjaar 3 afgesloten met een definitieve eindbeoordeling. Wanneer aan het einde van periode 4 in leerjaar 3 geen 'voldoende' of 'goed' behaald is voor het vak CKV dan heeft die leerling recht op herexamen. Dit herexamen wordt afgenomen in de laatste schoolweek van leerjaar 3. (Zie punt 17). De definitieve eindbeoordeling moet 'voldoende' of 'goed' zijn. Wanneer na het herexamen niet aan deze eis wordt voldaan, wordt de leerling niet toegelaten tot leerjaar 4.

17 Wat houdt een herexamen voor een schoolexamenvak in (Maatschappijleer 1, CKV, LO)?

Dit herexamen betreft het herkansen van een vak waarvoor het schoolexamen reeds volledig is afgerond. De school bepaalt welke onderdelen van het examenprogramma opnieuw getoetst worden. Dat kan de hele stof zijn, maar ook slechts een deel van het geheel. Het nieuwe cijfer wordt berekend aan de hand van het hoogst behaalde cijfer van de onderdelen die herkanst zijn en eerder behaalde cijfers van onderdelen waarvoor geen herexamen heeft plaatsgevonden.

18 Als een leerling niet kan doorgaan naar leerjaar 4 welke mogelijkheden zijn er dan?

- het derde leerjaar opnieuw doen
- overstappen naar een andere opleiding (intern of extern)

19 Wat gebeurt er met de cijfers als leerjaar 3 opnieuw wordt gedaan?

De resultaten van het schoolexamen behaald in leerjaar 3 komen te vervallen.

20 Wanneer mag worden deelgenomen aan het Centraal Examen aan het einde van leerjaar 4?

Een leerling mag aan het Centraal Schriftelijk Examen deelnemen als alle onderdelen van het schoolexamen zijn afgerond. Alleen het vak lichamelijke opvoeding kan, wanneer er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden, nog later worden herkanst (tot uiterlijk een week voordat de uitslag van het examen bekend gemaakt wordt).

21. Wat gebeurt er als aan het einde van leerjaar 4 geen 'voldoende' of 'goed' is gehaald voor het vak lichamelijke opvoeding?

Lichamelijke opvoeding wordt aan het einde van leerjaar 4 afgesloten met een definitieve eindbeoordeling. Deze beoordeling moet 'voldoende' of 'goed' zijn. Wanneer niet aan deze eis wordt voldaan kan geen diploma worden uitgereikt.

22. Wanneer wordt het definitieve niveau bepaald waarop het Centraal Examen wordt afgelegd?

Het niveau waarop in een vak centraal examen wordt afgelegd, wordt bepaald aan het einde van periode 7 als alle schoolexamencijfers definitief zijn vastgesteld. Per vak kan er slechts op één niveau Centraal Examen worden afgelegd. Een leerling mag voor een vak op een hoger niveau Centraal Examen doen als het definitieve schoolexamencijfer hoger is dan 6.0. Een leerling mag Centraal Examen doen in een extra vak als het definitieve schoolexamencijfer voor dat vak hoger is dan 6.0.

23. Wat houdt het Centraal Examen in?

Het Centraal Examen is landelijk geregeld. De opgaven en de normering van het Centraal Examen worden landelijk vastgesteld. De inhoud van de leerstof en de inhoud van het Centraal Examen verschillen per leerweg.

24. Welke onderdelen kent het Centraal Examen?

Het Centraal Examen heeft bij de algemene vakken de vorm van een Centraal Schriftelijk Examen (CSE) en in het beroepsgerichte vak de vorm van een Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE).

In het CSPE ligt het accent op het uitvoeren van praktische opdrachten met daarbij minitoetsen over de bijbehorende theoretische kennis. De beoordeling vindt plaats door de examinerator die verplichte beoordelingscriteria gebruikt.

In een CSE wordt theoretische kennis, lees-, luister- en schrijfvaardigheid getoetst

Een centraal digitaal examen: dit is een examen waarbij vragen en opdrachten met behulp van de computer gemaakt worden. De beoordeling van meerkeuzevragen vindt plaats door de computer en de examinerator beoordeelt de open vragen en opdrachten aan de hand van een verplicht landelijk vastgesteld correctievoorschrift of beoordelingsmodel.

Een centraal schriftelijk examen: dit is een examen waarbij vragen en opdrachten schriftelijk beantwoord worden. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een verplicht, landelijk vastgesteld correctievoorschrift of beoordelingsmodel. Een tweede gecommiteerde beoordeelt de correctie van de examinerator.

Voor leerlingen met een handicap bestaat de mogelijkheid deel te nemen aan een aangepast examen. Hiertoe kan tot uiterlijk 2 maanden vóór een schriftelijk verzoek worden ingediend bij de examencommissie.

25. Wat houdt het CSPE (praktijkexamen) in?

Het praktisch handelen is uitgangspunt bij het CSPE. De opdrachten worden landelijk vastgesteld en bestaan uit praktijksimulaties met praktische en theoretische opdrachten. Het CSPE vindt plaats op school, meestal in praktijklokalen met een klein aantal leerlingen tegelijk. Er zijn altijd twee beoordelaars aanwezig.

De opdracht die de kandidaat krijgt voorgelegd is zo veel mogelijk functioneel binnen de praktijk van een beroep of functie en komt zo veel mogelijk overeen met een situatie in de (latere) beroepspraktijk. Met andere woorden: de kandidaat wordt tijdens het CSPE in een voor dat beroep of functie herkenbare en functionele situatie geplaatst, in een professionele omgeving of een simulatie daarvan.

26. Hoeveel tijd neemt het Praktijkexamen (CSPE) in?

- De toetsduur voor een CSPE staat vermeld op de examenopgave, dit kan per afdeling verschillen.
- De examenafname kan op grond van vakinhoudelijke en/of schoolorganisatorische overwegingen verspreid over meer dagen/dagdelen plaatsvinden. Kandidaten worden hierover ruim van tevoren schriftelijk geïnformeerd.

27. Welke regels gelden bij het Centraal Examen?

Voorafgaand aan het Centraal Examen wordt elke leerling geïnformeerd over:

- De examendata en -tijdstippen
- De regels rondom afnemen van het examen (bijv. hoe laat aanwezig zijn, welke hulpmiddelen zijn toegestaan enz.).

28. Wie beoordeelt het Centraal Examen?

Zowel het Centraal Schriftelijk Examen als het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen wordt beoordeeld door twee examineratoren.

29. Wat gebeurt er als er iets mis gaat bij het Centraal Examen?

- Een kandidaat die te laat verschijnt moet het examen voltoeien binnen de vooraf gecommuniceerde examentijd.
- 30 minuten na aanvang van het examen, wordt de examenkandidaat niet meer tot het examen toegelaten.
- Bij afwezigheid bij een CE vervalt het examen. In geval van ziekte of overmacht kan examen in het tweede tijdvak worden ingehaald, dit ter beoordeling aan de voorzitter van de examencommissie.
- In het geval van fraude tijdens een CE-toets kan de examenkandidaat worden uitgesloten van verdere deelname aan het examen. Dit ter beoordeling aan de voorzitter van de examencommissie
- In alle gevallen rapporteren toezichthouders of docenten onregelmatigheden aan de voorzitter van de examencommissie

30. Hoe komt het eindcijfer van het Schoolexamen en het Centraal Examen tot stand?

Het cijfer voor het Schoolexamen:

Na alle S.E.-periodes wordt per vak het gemiddelde van alle periodescijfers berekend (zie punt 13). Als een leerling op meerdere niveaus schoolexamen heeft afgelegd, wordt per leerweg een eindcijfer SE vastgesteld. Om op een hoger niveau Centraal Examen te mogen afleggen, moet het gemiddelde SE-cijfer op het hogere niveau hoger dan een 6,0 zijn. Idem t.a.v. deelname aan het CSE voor een extra vak (zie ook punt 22.)

Het cijfer voor het Centraal Examen (CE)

Het cijfer voor het CE van de algemene vakken is gelijk aan het cijfer dat is behaald voor het CSE. Het cijfer voor het CE van het beroepsgerichte programma is gelijk aan het cijfer dat is behaald voor het CSPE.

Het eindcijfer voor het examen

Indien in een vak alleen een SE is gehouden, is het SE-cijfer tevens het eindcijfer (zie ook punt 14). Voor de vakken waarin de kandidaat zowel een SE als een CE aflegt geldt dat het eindcijfer voor het examen als volgt tot stand komt: het eindcijfer is het gemiddelde van de cijfers van het schoolexamen en het centrale examen. Het eindcijfer wordt op een geheel cijfer afgerond. Hierbij geldt dat het cijfer bij ...49 of lager naar beneden wordt afgerond. Bij ...5 of hoger wordt het cijfer naar boven afgerond. Een 6,49 wordt dan ook een 6, terwijl een 6,50 een 7 wordt.

Daarnaast heeft de Minister van Onderwijs aangekondigd dat voor alle leerlingen met ingang van de examens in 2012 (schooljaar 2011 – 2012) de situatie geldt dat, om te slagen, het gemiddelde cijfer van alle vakken van het Centraal Examen ten minste 5,5 moet zijn. Deze aanscherping van de exameneisen vormt een **aanvulling** op de bestaande eisen.

31. Wanneer is een kandidaat van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg geslaagd?

Voor lichamelijke opvoeding en KKV moet een beoordeling „voldoende” of „goed” zijn verkregen. De kandidaten krijgen zes eindcijfers: Nederlands, Engels, twee sectorvakken, een beroepsgericht vak en maatschappijleer. Leerlingen die examen doen in wiskunde als zevende vak krijgen zeven eindcijfers. Als het zevende vak onvoldoende wordt gescoord kan dit buiten de slaag- en zakregeling worden gehouden. De kandidaat is geslaagd als:

- Voor alle vakken van het Centraal Examen gemiddeld minimaal een 5,5 is behaald **EN**
- Als voor deze vakken een eindcijfer is gescoord van:
  - van 6 of hoger
  - één 5 mag ook, als de andere eindcijfers 6 of hoger zijn
  - als twee van de examenvakken beoordeeld zijn met een 5 moeten de andere cijfers 6 of hoger zijn, waarvan ten minste één 7 of hoger.
  - als één vak beoordeeld is met een 4 moeten de andere cijfers 6 of hoger zijn, waarvan tenminste één 7 of hoger.

Bij de slaag- en zakregeling telt het cijfer voor het beroepsgerichte vak dubbel. Om te slagen mag het cijfer voor het beroepsgerichte vak daarom nooit een 4 of lager zijn. Is het eindcijfer voor het beroepsgerichte vak een 5 dan moet het worden gecompenseerd door een 7 voor een van de algemene vakken en mag er verder geen 5 zijn behaald. De precieze beschrijving van de eisen voor slagen en zakken kunt u vinden op de volgende website: www.examenblad.nl

32. Wanneer is een kandidaat van de gemengde leerweg geslaagd?

Voor lichamelijke opvoeding en KKV moet een beoordeling „voldoende” of „goed” zijn verkregen. De kandidaten krijgen zeven eindcijfers: Nederlands, Engels, twee sectorvakken, een extra theoretisch vak, een beroepsgericht vak en maatschappijleer. De kandidaat is geslaagd als:

- Voor alle vakken van het Centraal Examen gemiddeld minimaal een 5,5 is behaald **EN**
- Als voor deze vakken een eindcijfer is gescoord:
  - van 6 of hoger
  - één 5 mag ook, als de andere eindcijfers 6 of hoger zijn.
  - als twee van de examenvakken beoordeeld zijn met een 5 moeten de andere cijfers 6 of hoger zijn, waarvan ten minste één 7 of hoger.
  - als één vak beoordeeld is met een 4 moeten de andere cijfers 6 of hoger zijn, waarvan ten minste één 7 of hoger.

33. Hoeveel mogelijkheden tot herexamen zijn er bij het Centraal Examen?

Basis- en kaderberoepsgerichte leerweg

De examenkandidaat heeft de mogelijkheid om voor een vak van het Centraal Schriftelijk Examen herexamen te doen. De leerling heeft tevens de mogelijkheid om voor één of meer onderdelen van het praktijkgedeelte (CSPE) een herexamen te doen. Het hoogst behaalde eindcijfer geldt. Het herexamen vindt altijd plaats op hetzelfde niveau als waarop het Centraal Examen in een vak is afgelegd.

Gemengde leerweg

De examenkandidaat heeft de mogelijkheid om voor een vak van het Centraal Schriftelijk Examen herexamen te doen. Het hoogst behaalde eindcijfer geldt.

34. Wat houdt het herexamen van het CSPE in?

Het herexamen wordt aangeboden aan alle leerlingen die het behaalde cijfer willen verbeteren. Elke leerling van de basis- kaderberoepsgerichte leerweg wordt één herkansingsgelegenheid geboden voor het CSPE. Deze herkansingsgelegenheid kan meerdere onderdelen van het oorspronkelijke examen omvatten. De docent helpt de leerling bij het kiezen van de onderdelen die het beste herkanst kunnen worden. Het herkansingscijfer wordt berekend door de herkanste onderdelen opnieuw te beoordelen en daarna het eindcijfer opnieuw te berekenen. Het hoogst behaalde eindcijfer geldt.

35. Staat de leerweg op het diploma?

Na slagen ontvangt de leerling een VMBO diploma met de aanduiding van de leerweg waarvoor examen is gedaan. Bijvoorbeeld: Diploma Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs, Kaderberoepsgerichte leerweg.

36. Wanneer wordt een certificaat uitgereikt?

Een certificaat wordt uitgereikt wanneer de kandidaat niet voor alle vakken is geslaagd. Op het certificaat worden de vakken vermeld waarvoor minimaal het eindcijfer 6 is behaald.

37. Kan je het examen overdoen als je niet geslaagd bent?

Als je het examen niet gehaald hebt mag je het examenjaar overdoen als je daartoe een verzoek indient bij de examencommissie.

38. Als een leerling niet is geslaagd en het leerjaar 4 wordt over gedaan, wat gebeurt er dan met de cijfers?

De schoolexamenresultaten, behaald in het laatste leerjaar, komen te vervallen. De resultaten behaald in leerjaar 3 blijven gehandhaafd.

39. Kan je het behaalde diploma in een extra leerjaar verbeteren op een hogere leerweg?

Indien je nog geen 5 jaar over het VMBO hebt gedaan mag je in een extra jaar hetzelfde vakkenpakket op een hoger volgen en daarin examens doen.

40. Kan je het Centraal Examen spreiden over 2 leerjaren, bijv. als je in het examenjaar langdurig ziek bent?

In heel bijzondere gevallen kan de directeur, na overleg met de inspectie, toestaan, dat je het Centraal Examen gespreid over twee opeenvolgende jaren aflegt. Dat kan, als je in het laatste leerjaar langdurig ziek bent geweest of wanneer je als gevolg van omstandigheden waaraan je volstrekt niets kon doen, langdurig het onderwijs in bepaalde vakken niet kon volgen. In zo'n geval sluit je het examen voor een deel van de vakken af in het eerste en voor een deel van de vakken in het tweede schooljaar.

41. Wanneer en waar kan bezwaar worden ingediend als er klachten zijn over de gang van zaken rondom het examen?

- Bij de examencommissie kan bezwaar worden aangetekend tegen een toegekend cijfer, de wijze van toetsen of de omstandigheden waaronder een toets is afgenomen.
- Een bezwaar tegen een toegekend cijfer of de wijze van toetsen moet schriftelijk binnen één week na de mededeling van het cijfer bij de examencommissie worden ingediend.
- Een bezwaar tegen de omstandigheden waaronder de toets is afgenomen moet schriftelijk binnen drie dagen na afname van de toets bij de examencommissie zijn ingediend. De omstandigheden moeten tevens reeds tijdens of direct na de toets aan de aanwezige docent zijn gemeld; toekenning van een dergelijk beroep houdt in dat het cijfer vervalt.

42. Tot slot

- Van alle noodzakelijke wijzigingen in dit reglement worden de leerlingen direct op de hoogte gebracht.
- Voor het examenreglement m.b.t. de gemengde leerweg verwijzen wij u naar de website, www.hoofdvaartcollege.nl
- In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de voorzitter van de examencommissie
- Een exemplaar van deze regeling wordt voor 15 oktober van het betreffende schooljaar openbaar gemaakt.

BEGRIPPEN- en AFKORTINGENLIJST

Bevoegd gezag:

Dunamare Onderwijs Groep
Surinameweg 8
Postbus 4470
2003 EL Haarlem

BBL:

Basisberoepsgerichte leerweg. De BBL bereidt voor op een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs op kwalificatieniveau 2.

Commissie van Beroep:

Een commissie, voorgezeten door een vertegenwoordiger van het bestuur die in bijzondere gevallen een besluit van de examencommissie in heroverweging kan nemen.

Adres:

Commissie van Beroep van het Hoofdvaart College
t.a.v. Mw. P.A. Van Neerven
Postbus 23
2130 AA Hoofddorp

Examinator:

De docent(e) van wie een kandidaat les heeft; de examinator beoordeelt de kandidaat en bepaalt het cijfer.

Examencommissie:

De commissie die toezicht houdt op de juiste gang van zaken rondom het examen en het PTA. De commissie bestaat uit: de directeur van de school, de drie teamleiders van de bovenbouwafdelingen en een apart benoemde secretaris. Schriftelijke correspondentie ten behoeve van de Examencommissie kunt u richten aan:
Hoofdvaart College
t.a.v. de heer J.Kion
Postbus 23
2130 AA Hoofddorp

CSE:

Centraal Schriftelijk Examen in mei van leerjaar 4. Dit examen wordt landelijk vastgesteld en moet op vastgestelde tijden worden afgenomen.

CSPE:	Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen in april/mei van leerjaar 4. Dit examen wordt landelijk vastgesteld en moet binnen vastgestelde data worden afgenomen.
GL:	Gemengde leerweg. De GL bereidt voor op een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs op kwalificatieniveau 3 – 4 opleiding.
Handelingsdeel:	Handelingsdelen zijn verplichte onderdelen uit het examenprogramma die elke leerling moet hebben afgesloten. Ze worden beoordeeld naar het vermogen van een leerling om een programmaonderdeel af te sluiten. Een leerling krijgt een waardering met „voldaan“. Een onvoldoende kan niet, omdat er vanuit wordt gegaan dat elke leerling zijn/haar best ervoor doet. Als een leerling niet aan de opdracht heeft voldaan kan dat betekenen dat de leerling niet mag deelnemen aan het Centraal Examen.
Herexamen:	Een <u>herexamen</u> betreft het overdoen van een vak waarvoor het Schoolexamen reeds volledig is afgerond. Het Hoofdvaart College biedt herexamens aan voor de vakken waarvoor alléén een <u>schoolexamen</u> geldt. Dit zijn maatschappijleer I, CKV en in bijzondere situaties voor LO.
Inhalen:	Een gelegenheid om een gemiste toets alsnog in te halen.
KBL:	Kaderberoepsgerichte leerweg. De KBL bereidt voor op een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs op kwalificatieniveau 3 – 4 opleiding.
Opstromen:	Opstromen is het veranderen van (een of meer vakken van) een leerweg naar een hoger niveau (bijv. van de BBL naar de KBL of van KBL naar GL).
Periodecijfer:	Het gemiddelde per vak van alle (PTA –) onderdelen in één (rapport)periode.
PTA:	Programma van Toetsing en Afsluiting. Dit is een overzicht van alle leerstof, toetsen en regelingen t.b.v. het VMBO examen.
Schoolexamen:	Het gedeelte van het VMBO examen dat door de school wordt ingevuld en uitgevoerd.
S.E.-toets:	Toets (schriftelijk, mondeling, digitaal of praktisch) die meetelt voor het schoolexamen.

EXAMENRESULTATEN 2010 - 2011

	Aantal kandidaten	Wiskunde als extra vak	Examen hoger niveau	% geslaagd
SDV	20	1	1	100
Handel & Verkoop	43	3	3	91
Verzorging	51	9	9	88
Bouwtechniek	13	0	0	85
Voertuigtechniek	17	1	1	47
Elektrotechniek	14	0	0	50
AKA	10	0	0	100

Toelichting examenresultaten 2010 - 2011

De slagingspercentages van het Hoofdvaart College lopen per afdeling erg uiteen. De resultaten van Techniek zijn niet naar tevredenheid. Wij zien een trend dat leerlingen kiezen voor een techniekafdeling op grond van verkeerde verwachtingen met als gevolg motivatieproblemen en tegenvallende resultaten. Elektrotechniek wordt steeds vaker gekozen door leerlingen die hiermee willen doorstromen naar bijvoorbeeld een ICT opleiding of een opleiding in de media (licht en geluid). Het examenprogramma is echter gericht op het vak elektrotechniek en daardoor raakt een aantal leerlingen in de loop van de tijd gedemotiveerd.

Bij de afdeling voertuigtechniek zien we met name dat zwakkere leerlingen deze richting kiezen omdat ze het leuk vinden om te sleutelen aan brommers of auto's. Ook hier zien we de relatie tussen motivatieproblemen en tegenvallende prestaties. Daarnaast heeft de afdeling voertuigtechniek afgelopen jaar te maken gehad met 8 nieuwe leerlingen van buitenaf (van een andere school). Deze leerlingen hadden de nodige aansluitingsproblemen en de helft heeft het diploma niet gehaald. In een kleine groep heeft dat direct een groot effect op het slagingspercentage.

Naast motivatieproblemen die een negatief effect hebben op de inzet en resultaten van leerlingen blijkt bij de techniekafdelingen dat vooral de vakken wiskunde en natuur- en scheikunde het struikelblok zijn. Doordat we alle leerlingen die dat willen een kans willen geven om voor een technische inrichting te kiezen nemen we als school het risico van minder goede examenresultaten. Gezien de resultaten zien we ons genoodzaakt om strakkere toelatingseisen te gaan hanteren. Leerlingen moeten naast motivatie voor de gekozen richting ook echt voldoende blij hebben gegeven van het vermogen om het niveau van de vakken wiskunde en natuur- en scheikunde te kunnen waarmaken. Volgend jaar worden de exameneisen landelijk aangescherpt en ook dat maakt het nodig om steeds meer het beleid te richten op het behalen van goede resultaten. Helaas worden gemotiveerde maar theoretisch zwakkere leerlingen hiervan wel de dupe. Voor hen zullen we alternatieve oplossingen moeten blijven zoeken.